

Natur- och trafiknämnden

Medborgarförslag – Vinterstadion, Tattby naturreservat

Förslag till beslut

1. Nämnder ser att det utifrån reservatsföreskrifterna och skötselplanen eventuellt skulle vara möjligt att genomföra vissa av åtgärderna. Innan beslut kan tas i frågan krävs dock att föreningarna tar fram utredningar kring trafiksituationen med åtföljande åtgärder samt förslagets påverkan på naturmiljön. Synpunkter bör också inhämtas från boende i området. Därefter kan föreningarna söka erforderliga tillstånd/dispenser.
2. Natur- och trafiknämnden avslår i dagsläget förslaget om downhillbana 1 & 2 och teknikbanan eftersom de går inom rodelklubbens arrende samt crosscountryspåret som ligger utanför naturreservatets skötselområde 9.
3. Nämnden avslår även förslaget om ett elljuspår eftersom det finns tillgodosett i andra delar av reservatet samt förslaget om en ny brygga och breddad väg till nedre delen av backen.
4. Natur- och trafiknämnden uppdrar åt park- och naturenheten att teckna ett avtal med Saltsjöbadens slalomklubb för området Vinterstadion då detta saknas idag.
5. Medborgarförslaget remitteras till fritidsnämnden för yttrande.

Sammanfattning

Medborgarförslaget omfattar en rad åtgärder i och kring Vinterstadion, Tattby naturreservat, och är inskickat av Saltsjöbadens slalomklubb tillsammans med Saltsjöbadens cykelklubb. I förslaget ingår följande åtgärds punkter:

1. Höjning av backen med hjälp av schaktmassor
2. Ny liftdragning i samband med att backen höjs
3. Uppgradering av snöanläggningssystemet
4. Nytt klubbhus inklusive kommunalt avlopp och vatten
5. Breddad väg och parkeringsmöjligheter
6. Tre downhillspår för mountainbike

7. En teknikbana/pumptrack för mountainbike
8. Ett cross-countryspår (3 km)
9. Ytterligare möjliga åtgärder är brygganläggning för bad och kanot i anslutning till backen och ett elljusspår för terränglöpning i anslutning till cross-country spåret.

Majoriteten av åtgärderna kräver dispenser eller tillstånd men delar av förslaget skulle eventuellt vara möjliga att genomföra efter fördjupade utredningar och om tillstånd ges. Däremot finns det hinder i att genomföra t.ex. flera av mountainbikeslingorna som ligger inom en annan förenings arrende. När det gäller cross-countryspåret och elljusspåret, som sträcker sig en bra bit ut i reservatet, bör man avvakta det pågående arbetet med friluftstrategin i Nacka kommun. Elljusspår finns dessutom redan tillgodosett i andra delar av reservatet. Vägen till den nedre parkeringen är smal och omgiven av berg eller vatten. En breddning av vägen skulle troligen innebära ett stort ingrepp i naturen genom antingen sprängning eller utfyllnad, vilket inte är förenligt med reservatets föreskrifter.

Park- och naturenheten har handlagt förslaget och tagit in synpunkter från vägenheten, trafikenheten, VA-enheten och kultur- och fritidsenheten. I dessa framkommer bl.a. att trafiksituationen behöver utredas ordentligt innan någon utbyggnad görs, bredden på Slalomvägen eventuellt behöver ses över samt att en huvudvattenledning som går genom backen inte får täckas över med ytterligare massor. Kultur- och fritidsenheten skriver att de är positiva till förslaget då projektet bedöms positivt för barn- och ungdomar och följer fritidsnämndens beslutade väsentliga områden. Skulle nämnden besluta sig för att förslaget är positivt bör fritidsnämnden få möjlighet att yttra sig om förslaget.

Förslagen i medborgarförslaget

Medborgarförslaget riktar sig till målgrupper som är boende och verksamma i Saltsjöbaden och Nacka/Värmdö, barn och ungdomar, skolor samt medlemmar i SSLK och SCK. Visionen med förslaget är att göra Vinterstadion till en ”attraktiv anläggning för sport- och fritidsaktiviteter, sommar som vinter, för idrottsföreningar och allmänhet”. Vinterstadion ligger inom Tattby naturreservat och anläggning som den ser ut idag sköts av Saltsjöbadens slalomklubb. Förslagen i medborgarförslaget är som följer:

1. Höjning av backen med hjälp av schaktmassor
2. Ny liftdragning i samband med att backen höjs
3. Uppgradering av snöanläggningssystemet
4. Nytt klubbhus inklusive kommunalt avlopp och vatten
5. Breddad väg och parkeringsmöjligheter
6. Tre downhillspår för mountainbike
7. En teknikbana/pumptrack för mountainbike
8. Ett cross-countryspår (3 km)
9. Ytterligare möjliga åtgärder är brygganläggning för bad och kanot i anslutning till backen och ett elljusspår för terränglöpning i anslutning till cross-country spåret

Förslagen är tänkta att åtgärdas i tre steg:

Steg 1.

Teknikbana/pumptrack för mountainbike
Cross-country spår (3 km)

Steg 2.

Nytt klubbhus inklusive kommunalt vatten och avlopp
Tre downhillspår för mountainbike
Uppgraderat snöanläggningssystem

Steg 3.

Höjning av backen med hjälp av schaktmassor
Ny liftdragning
Breddad väg och parkeringsmöjligheter

Åtgärderna förslås finansieras genom att schaktmassor tas emot från t.ex. vägbyggen och sprängningsarbeten. På så sätt kan backen höjas samtidigt som de övriga åtgärderna kan finansieras. Enligt beräkningar i medborgarförslaget skulle en höjning av backen med 8-10 meter innebära att ca 70 000 m³ massor behövs. Detta skulle enligt beräkningarna innebära 8 000 lastbilar á 400 kr. Hanteringskostnaderna per lastbil beräknas bli ca 50 kr per lastbil. Detta skulle då resultera i en nettointäkt på ca 2 800 000 kr.

Enhetens utredning och bedömning

Park- och naturenheten har varit huvudhandläggare av medborgarförslaget och tagit in synpunkter från vägenheten, trafikenheten, VA-enheten samt en skrivelse från kultur- och fritidsenheten (bilaga). Ett möte har även hållits mellan föreningarnas ordförande, park- och naturenheten och ordförande i Natur- och trafiknämnden.

Vinterstadion ligger i Tattby naturreservat, inom skötselområde 9 i skötselplanen. Målet med området enligt skötselplanen är att underhålla och utveckla området för vintersport och annan sport såsom BMX, mountainbike och klättring. Skötsel- eller nyttjanderättsavtal mellan Natur- och trafiknämnden och Saltsjöbadens slalomklubb som idag använder området saknas och möjligheterna till detta bör utredas omgående. Rodelklubben som ligger i den östra delen av vinterstadion har däremot ett arrendeavtal med Nacka kommun som löper till 2017-12-31. Rodelklubbens synpunkter på åtgärderna i förslaget har inte framkommit men enligt medborgarförslaget har de för närvarande ingen verksamhet.

I sin skrivelse till park- och naturenheten bedömer kultur- och fritidsenheten det föreslagna projektet som positivt för barn och ungdomar och i linje med fritidsnämndens beslutade väsentliga områden. Fritidsnämndens kapacitetsutredning ska ligga till grund för kommunens bedömning av behov av anläggningar och verksamheter och i denna identifieras behov av stöd till fritidsaktiviteter för ungdomar med intresse vintersport, slalom och friluftsliv. Fritidsnämnden ger idag stöd till Saltsjöbadens slalomklubb och har tidigare beviljat medel för renovering av klubblokalens wc, avlopp och vattensystem för

toaletterna. Kultur- och fritidsenheten vill betona vikten av att fritidsnämnden yttrar sig om projektet ifall natur- och trafiknämnden anser det positivt.

Trafikenheten skriver att de åtgärder som nämns i förslaget kommer att alstra mer trafik till de nya anläggningar vilket medför ett behov av fler parkeringsplatser och förbättrad anslutning till området. Den ökade fordonstrafiken kan upplevas som störande för närboende och trafiksäkerheten kan påverkas negativt, särskilt då det finns skola i närheten.

Vägenheten påpekar att det är viktigt att ansvar tydliggörs för respektive ytor vid en eventuell utbyggnad, t.ex. av parkeringen. Bredden på Slalomvägen bör även ses över samt att det finns plats för snöröjning, vilket är extra viktigt när gäller vinteraktiviteter.

Nedan följer åtgärds punkterna i medborgarförslaget:

1. Höjning av backen med hjälp av schaktmassor

Förslaget innebär att ca 70 000 m³ schaktmassor från t.ex. vägbyggen eller sprängningsarbeten skulle läggas på toppen av den nuvarande skidbacken och därmed höja den med 8-10 m. Åtgärden skulle ske inom skötselområde 9, och skulle enligt skötselplanens syfte med området kunna medges.

För genomförande krävs dock att en rad olika förutsättningar är uppfyllda. Förutom att verksamhetsutövaren ska söka tillstånd från reservatets föreskrifter kan även anmälan/tillstånd om miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap Miljöbalken krävas, beroende på schaktmassornas ursprung och innehåll samt risken för miljöpåverkan. VA-enheten skriver i sitt yttrande att det genom området idag går en huvudvattenledning som inte får fyllas över med vilka massor som helst och som måste vara åtkomlig vid eventuella driftstörningar (se kartbilaga). Slalomvägen som går till toppen av backen måste också ses över för att säkerställa att det går att köra med tunga transporter för att lämna av schaktmassorna. Därtill bör trafiksäkerheten utredas innan förslaget går vidare.

2. Ny liftdragning i samband med att backen höjs

Denna åtgärds punkt är beroende av punkten innan. Enligt reservatets föreskrifter kan utvidgning av Vinterstadions tekniska anläggningar få tillkomma och skulle backen höjas finns det en möjlighet att dra liften högre upp. Detta ska i så fall ske i samråd med naturreservatets förvaltare. Dock kan ett nytt liftsystem komma att behövas och kostnaden för det ryms inte enligt uppgift från klubbarna inom den intäkt som kommer av att ta emot schaktmassorna.

3. Uppgradering av snöanläggningssystemet

Liksom punkten innan finns det utrymme i reservatets föreskrifter att utvidga tekniska anläggningar och därför bör snöanläggningssystemet kunna uppgraderas, inom Slalomklubbens område. Dock ska platsen för det nya systemet och utförandet av bytet utformas i samråd med naturreservatets förvaltare. Slalomklubbens uppskattade kostnad för en modernisering av anläggningen är ca två miljoner kr.

4. Nytt klubbhus inklusive kommunalt avlopp och vatten

Denna åtgärd kräver både bygglov och eventuellt en dispens från reservatets föreskrifter. Möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp finns men hur detta ska ske och vem som ska bekosta dragningen är inte utrett.

5. Breddad väg och parkeringsmöjligheter

Parkeringen som finns idag i botten av backen ska fortsättningsvis vara allmän för alla som vill ta sig till naturreservatet. För att bredda parkeringen krävs tillstånd från reservatsföreskrifterna. Vägen till parkeringen är mycket smal och för att bredda den skulle man troligen behöva spränga bort en del av berget eller fylla ut mot vattnet, beroende på hur mycket man vill bredda. Varken sprängning eller utfyllnad är förenligt med reservatets föreskrifter och skulle vara ett stort ingrepp i naturmiljön. Kommunen är i dag väghållare till vägarna som leder till den nedre parkeringen och till toppen av backen.

6. Tre downhillspår för mountainbike

Spår 1 och 2 ligger till stora delar i ett område där Nacka kommun har ett befintligt arrendeavtal med Saltsjöbadens rodelklubb. Föreslagen dragning i medborgarförslaget kräver ett nytt avtal med rodelklubben. Downhillspår 3 ligger inom området som idag sköts av Saltsjöbadens slalomklubb. Detta spår bör kunna anläggas så länge det inte stör skidklubbens verksamhet.

7. En teknikbana/pumptrack för mountainbike

Banan är tänkt att placeras i basen på det östra downhillspåret. Detta område ingår i Nacka kommuns befintliga arrendeavtal med Saltsjöbadens rodelklubb och är därför inte möjligt att anlägga i nuläget utan ett nytt avtal med rodelklubben.

8. Ett cross-countryspår (3 km)

Större delen av det föreslagna cross-country spåret ligger utanför skötselområde 9 och inom skötselområde 1. En kontinuerlig användning av stigar för cykling med större grupper skulle troligen bidra med ett ökat slitage på mjuka stigar och känsliga marker samt ta stor del av naturreservatet i anspråk. Tillstånd skulle också krävas för uppmärkning och anpassning av spåret. Då det redan finns ett utpekade område i naturreservatet som ska utvecklas för cykling bör det användas i första hand.

Natur- och trafiknämnden håller tillsammans med fritidsnämnden på att utveckla en friluftstrategi där man bl.a. tittar på tillgången till cykelleder i kommunen och denna strategi bör färdigställas innan man tar frågan vidare. Om man finner att det finns behov av cykelleder i området bör detta anläggas av kommunen.

9. Ytterligare möjliga åtgärder är brygganläggning för bad och kanot i anslutning till backen och ett elljusspår för terränglöpning i anslutning till cross-country spåret.

Dessa åtgärder dispens från reservatets föreskrifter såväl som t.ex. dispens från strandskyddet samt eventuellt anmälan/tillstånd om vattenverksamhet. Anläggningarna kan inte anses ingå utvecklingen av skötselområdet 9 som anges i skötselplanen.

Kommunen har ett antal kommunala bad och har i dagsläget inga planer på att anlägga ett bad på den aktuella platsen. Tillgången till elljusspår finns tillgodosedd i andra delar av reservatet.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Flera av åtgärderna i förslaget bedöms översiktligt inte kunna finansieras av föreningarna genom intäkterna från schaktmassorna som det redovisats i förslaget. Vid handläggning av förslaget har förutsatts att alla utredningar, tillstånd samt anläggnings- och byggnadsåtgärder hanteras och bekostas av förslagsställarna. Förslaget kan även innebära en ökad driftkostnad för t.ex. kommunala vägar och parkeringar i området.

Konsekvenser för barn

Medborgarförslaget bedöms vara positivt för barn i olika åldrar som får fler möjligheter till att utöva olika sporter i sitt närområde.

Bilagor

Medborgarförslaget

Kartbild huvudvattenledning

Kultur- och fritidenhetens bedömning

Annelie Elmertoft
T.f. enhetschef
Park- och naturenheten

Anna Herrström
Kommunekolog
Park- och naturenheten